

Отже, висновок простий і невтішний: при всіх існуючих концептуальних та методологічних засадах впровадження системи управління якістю в системі органів виконавчої влади досягнення мети підвищення ефективності діяльності органів виконавчої влади, за нашими міркуваннями, перебуває під великим питанням. І це зовсім не остаточна оцінка якості стану системи управління якістю в органах виконавчої влади.

УДК 351.713

Д.В. Приймаченко

ПЕРЕКОНАННЯ ЯК МЕТОД АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ

Переконання як метод адміністративної діяльності означає моральний, психологічний вплив з боку митних органів і їх посадових осіб на об'єкт, його волю та поведінку, що породжує, зміцнює та розвиває свідомість, яка відповідає меті й завданням діяльності, спонукає до усвідомленого виконання вимог суб'єкта діяльності. Цей вплив формує та підтримує погляди, поведінку, яка б відповідала вимогам чинного митного законодавства через роз'яснення прав і обов'язків у сфері митно-правового регулювання суспільних відносин, привернення уваги до проблем діяльності митних органів, з одного боку, та громадян і суб'єктів господарювання – з іншого, підвищення зацікавленості осіб до належного виконання вимог митного законодавства, поєднання соціальних інтересів конкретної особи з інтересами держави та суспільства. Невід'ємною умовою результативності та дієвості методів переконання є розуміння особами цілей і завдань митних органів на конкретному етапі державотворення, відповідність інтересів держави, які представляють митні органи, конкретним особистим інтересам і потребам, бажання громадян брати участь у відстоюванні та забезпеченні національних інтересів.

Як процес, як спосіб впливу у сфері митних правовідносин, досліджуваний метод складається з двох частин, що відображаються в такому: по-перше, митні органи та їх посадові особи вербально й організаційно впливають на осіб, що є учасниками адміністративної діяльності; по-друге, ці особи усвідомлено, добровільно та сумлінно дотримуються приписів правових норм, підпорядковують свою поведінку приписам митних органів, їх посадових осіб.

Особливістю методу переконання, на думку переважної більшості науковців, є те, що його використання має передувати застосуванню всіх інших методів. Розуміння цього ні в кого не викликає сумнівів. Переконання як первинний метод адміністративної діяльності має суттєве значення для процесу взаємодії митних органів з громадянами та суб'єктами господарювання. Досить часто порушення норм митного законодавства та випадки девіантної поведінки, з

якими стикаються посадові особи митних органів, не мають такої антигромадської спрямованості, як порушення митних правил, тим більше злочини, а особи, які їх вчинили, не є злісними правопорушниками. Тому переконання в діяльності митних органів – ефективний та економний засіб запобігання адміністративним правопорушенням та іншим відхиленням від норм і стандартів у поведінці учасників митних правовідносин, а також їх припинення. Його можна визнати як засіб виховання більш лояльного ставлення громадян до митних органів та митної служби України в цілому.

Для ефективного виконання завдань та функцій митних органів, виконання приписів правових норм та актів правозастосування використовуються різноманітні за формою заходи переконання: зауваження, що виносяться посадовою особою під час заповнення декларантом митної декларації; роз'яснення щодо можливості реалізації громадянином своїх прав та законних інтересів; інформування щодо митних правил, норм та умов переміщення товарів та інших предметів через митний кордон; консультування з питань, що виникають в учасників митних правовідносин; спілкування посадових осіб митних органів з громадянами у коректній формі тощо.

Отже, на нашу думку, засоби переконання, що використовуються митними органами, є стимулюючими (спонукальними) факторами забезпечення необхідної, належної поведінки громадян у сфері митно-правових відносин. Метод переконання в основі своїй є засобом виховання. Ця властивість робить його всеохоплюючим. Активне та широке використання переконання в адміністративній діяльності митних органів стимулює таку поведінку учасників митно-правових відносин, яка найповніше відповідає завданням, що вирішуються в процесі цієї діяльності. Воно має формувати у громадян внутрішню потребу та стійку звичку до правомірної поведінки, розвивати усвідомлення непохитності та непорушності охоронюваних законом відносин, спонукає до думки про потребу відмови від реалізації протиправних інтересів. Безпосереднім результатом застосування даного методу є досягнення добровільного виконання приписів правових норм, заснованого на їх розумінні. Успішне використання переконання забезпечує високий рівень правосвідомості громадян.

Переконання здійснюється систематично, безперервно, на всіх етапах адміністративної діяльності. Цей метод універсальний, не вимагає суттєвих фінансових затрат, якнайкраще сприяє налагодженню партнерських стосунків між митною службою України та громадянами і суб'єктами господарювання. З часом значення переконання зростає. Модернізація системи митних органів, приведення їх діяльності до вимог міжнародних стандартів вимагає активного використання саме цього методу адміністративної діяльності. Одночасно зростають і технічні можливості для переконання: широке використання як традиційних засобів масової інформації (телебачення, радіо, преса), так і новітніх інформаційних ресурсів (Інтернет) дозволяє проводити роз'яснювальну, виховну роботу, підвищувати рівень правосвідомості та відповідальності учасників митних правовідносин.

Разом з тим проведені дослідження свідчать про наявність низки невирішених проблем, пов'язаних з ефективністю та дієвістю переконання як методу

адміністративної діяльності митних органів. З метою покращання ситуації, що склалася в досліджуваній сфері, потрібно вирішити ряд питань організаційного характеру, а саме: підвищити рівень взаємодії з представниками галузевих асоціацій (об'єднань) суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана із ЗЕД, окремими суб'єктами ЗЕД та суб'єктами підприємницької діяльності з надання послуг у галузі митної справи, їх об'єднаннями; постійно, цілеспрямовано навчати особовий склад митних органів формам, методам, прийомам індивідуально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання митним правопорушенням; організувати та здійснювати регулярне вивчення позитивного досвіду застосування форм і методів індивідуально-профілактичної роботи посадових осіб митних органів.

УДК 351.96:355(477)

О.І. Погірко

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПАРЛАМЕНТСЬКОГО КОНТРОЛЮ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ

Втілити в життя суспільства демократичні принципи, притаманні державам Європи, Україна змогла лише з набуттям незалежності. Це слушно, оскільки впровадження демократичного контролю над силовими структурами є принциповою ознакою просування України шляхом набуття якостей сучасного суспільства.

Сьогодні реалізація принципу створення і розвитку інститутів військової демократії необхідна для відродження у військових формуваннях, випробуваних у світовому та вітчизняному військовому будівництві, демократичних інституцій: органів громадського контролю; військових профспілок; офіцерських зборів та зборів особового складу, здатних здійснювати функції правоохоронні та інтеграції особового складу війська України. Питання постійного контролю над збройними силами актуалізовані активним розвитком форм та методів збройної боротьби.

Світовий досвід вчить: модель демократичного цивільного контролю над військовою сферою відповідає вимогам цивілізації і демократії. Беручи до уваги, що військові формування не завжди виконують стабілізуючу роль у суспільстві, стан демократії вимагає ефективної системи контролю в галузі національної оборони. Тому об'єктивно виникає запитання: що становить собою цивільний контроль над військовою сферою?

Ці проблеми є актуальними не тільки сьогодні, але й в майбутньому. При цьому практичне вирішення питань організації, порядку здійснення цивільного контролю над військовими формуваннями поставить нові проблеми, які повинні вирішуватись з урахуванням державно-правових реалій в Україні.